

סיפורים ותורות: דמויות מרכזיות בראשית החסידות בגליציה Tales and Teachings: Central Figures in Galicia and Bukovina Early Hasidism

שם המרצה: רועי גולדשמידט

roegol@post.bgu.ac.il

טלפון: 052-605-3123

תקציר:

הקורס יעסוק ברעיונות, בתורות ובדמותם של דמויות מרכזיות בתנועה החסידית בגליציה ובוקובינה. במהלך הקורס נעיין בספרות הדרוש של דמויות אלו, ונעסוק בהיבטים הספרותיים והרעיוניים המובעים בהם. במקביל, נעקוב אחר ההיבטים העממיים הסיפוריים והאגדיים, הקשורים לדמויות אלו ולתקופתם.

Abstract:

This course will discuss the teachings of Central figures in Galicia and Bukovina Early Hasidism. Through the course, we will study the Hassidic homiletic literature, and its Kabbalistic sources. We will also use the Hassidic hagiographic literature.

דרישות הקורס:

מטלת סיום - מבחן.

נוכחות - חובה.

השתתפות והגשת מטלות.

מרכיבי הציון: מבחן 80%, קריאת מאמרים והגשת מטלות במהלך הקורס 20% (מטלה אחת).

נושאי הקורס ומקורות: (מתוך מקורות אלו יוגדרו חובות הקריאה, ויועברו סרוקים לפני כל שיעור, במהלך הקורס ימסרו חומרים נוספים לקריאה ע"פ צורכי הקורס)

גרשום שלום, 'חסידות: השלב האחרון', בתוך: השלב האחרון:
מחקרי החסידות של גרשום שלום, עורכים: דוד אסף ואסתר ליבס,
ירושלים תשס"ט, עמ' 1 - 22.
מנדל פייקאז', בימי צמיחת החסידות: מגמות רעיוניות בספרי דרוש
ומוסר, ירושלים תשנ"ח.
משה רוסמן, הבעש"ט מחדש החסידות, ירושלים תש"ס.
עדה רפפורט - אלברט, 'התנועה החסידית אחרי שנת 1772: רצף
מבני ותמורה', ציון, כרך נה (תש"ן), עמ' 183 - 245.

מבואות לתורת החסידות:
הבעש"ט, ממשיכי דרכו והיצירה
הספרותית של החסידים.

<p>זאב גריס, ספר סופר וסיפור בראשית החסידות, תל אביב תשנ"ב, עמ' 17 - 46.</p>	
<p>שמעון דובנוב, תולדות החסידות, עמ' 138 - 143; 188-191. Miles Karszen, <i>Uniter of Heaven and Earth</i>, N.Y 1998, pp. 23-31. מנדל פייקאז', ההנהגה החסידית: סמכות ואמונת צדיקים באספקלריית ספרותה של החסידות, ירושלים תשנ"ט, עמ' 102 - 106. רון וקס, בסוד היחוד: הייחודים בהגותו הקבלית-חסידית של ר' חיים בן שלמה טירר מטשרנוביץ, לוס אנג'לס, תשס"ו, עמ' 22-24; רועי גולדשמידט, 'לימוד קבלת האר"י בחוג הבעש"ט: עיון בשרף פרי עץ חיים לר' משה שוהם מדולינה', קבלה 29 (תשע"ג), עמ' 209 - 286.</p>	<p>ר' יחיאל מיכל מזלוצ'וב: דבקות וייחודים, אגדות וסיפורים- רמות שונות של טקסט.</p>
<p>גדליה נגאל, משנת החסידות בכתבי ר' אלימלך מליז'נסק, דיסרטציה, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשל"ב, עמ' 23-54. מנדל פייקאז', ההנהגה החסידית: סמכות ואמונת צדיקים באספקלריית ספרותה של החסידות, ירושלים תשנ"ט, עמ' 136 - 164. אברהם יעקב ברור, גליציה ויהודיה, ירושלים תשכ"ו. מרדכי וילנסקי, חסידים ומתנגדים: לתולדות הפולמוס שבניהם בשנים תקל"ב-תקע"ה, חלק א', עמ' 169 - 176.</p>	<p>ר' אלימלך מליז'נסק: ביטויים להנהגה חסידית, ולשינויים מחשבתיים בתקופת משבר.</p>
<p>יוסף דן, הנובלה החסידית, ירושלים תשכ"ו. מנדל פייקאז', בין אידיאולוגיה למציאות: ענווה, אין, ביטול ממציות ודביקות במחשבתם של ראשי החסידות, ירושלים תשנ"ד, עמ' 126 - 128. זאב גריס, ספרות הדרוש היהודית: בין מסורת שבכתב למסורת שבעל פה, קבלה 15 (תשס"ז), עמ' 169 - 195.</p>	<p>ר' דוד שלמה אייבשיץ: עיון בספר הערבי נחל, בהיבטים הגותיים וספרותיים, ושימושיו בסיפור ובמשל.</p>
<p>מנדל פייקאז': "על מה אבדה גלות ספרד" - כלקח כלפי ההשכלה במזרח-אירופה: החסידות בעיני ר' צבי אלימלך שפירא מדינוב, דעת 28 (תשנב), עמ' 87-115. זאב גריס, ספרות ההנהגות החסידית: תולדותיה ומקומה בחיי חסידי ר' ישראל בעל שם טוב, ירושלים תש"ן.</p>	<p>הנהגות החסידים: עיון בספר הנהגות אדם לר' צבי אלימלך מדינוב, צעטיל קטן לר' אלימלך מליז'נסק ודרכי צדק לר' זכריה מנדל מירוסלב.</p>